

Ampelmann

Column

Columns - 15 oktober 2021 - Auteur: Carsten Brzeski

Het beroemde Oost-Duitse stoplichtmannetje, het 'Ampelmännchen', viert deze week zijn 60ste verjaardag. Het is een van de weinige relictten uit de DDR die zijn overgebleven. Het kan geen toeval zijn dat deze week de kans stijgt dat Duitsland voor het eerst een 'Ampel'-coalitie krijgt van de SPD, de groenen en de FDP. Rood, geel - het middelste sein van het Duitse stoplicht voor automobilisten - en groen.

Als je de media moet geloven, is Duitsland op weg naar de *Ampel*. Afgelopen week waren er opnieuw verkennende gesprekken tussen de SPD (rood), de groenen en de FDP (geel). Van de inhoud kwam bijna niets naar buiten, maar de duidelijk gearrangeerde foto's straalden overtuigingskracht uit. De boodschap is helder: 'wij van de *Ampel*' gaan ervoor.

Rood, groen en geel willen niets liever dan regeren. De SPD, die toch deel uitmaakte van drie van de laatste vier bondsregeringen, houdt zichzelf voor dat ze de jongste 15 jaar eigenlijk niet heeft geregeerd. Die Grünen, die aan het begin van het jaar in de peilingen nog aan het kanselierschap roken, zijn vastbesloten het land te regeren. En de FDP wil, na de ervaring in 2017, er niet alsnog van worden beschuldigd weg te lopen bij formatiegesprekken.

In een stoplicht schijnt het geel het minst lang. En dat risico loopt de FDP in een coalitie met de SPD en de groenen. De thema's die rood en groen zullen claimen, zijn duidelijk: een sociaal beleid, een hoger minimumloon, betaalbaar wonen en een versnelling van de energietransitie. Maar op welk onderwerp kan de FDP zich profileren in een Ampel-coalitie? Als hoeder van solide overheidsfinanciën, terwijl de andere twee partijen voorstander zijn van nieuwe begrotingsregels zonder zwarte nul (overschot) en meer investeringen gefinancierd door nieuwe schulden? Dat is een lastig parket.

Als motor van digitalisering en betere infrastructuur dan? Helaas is dat geen exclusief onderwerp voor liberalen. Voor de FDP rest niet meer dan het loutere plichtsbewustzijn om te regeren en stil tevreden te zijn met het afvinken van partijdoelstellingen die ook door haar regeringspartners worden geclaimd.

De FDP weet als geen ander hoe het eindigt voor een coalitiepartner die te weinig een eigen smoel heeft. Ze hoeft daarvoor niet eens naar de SPD onder Merkel te kijken, maar naar haar eigen ervaringen. In 2009 kende de FDP een hoogtepunt van bijna 15 procent en stapte ze in de regering. Bij de daaropvolgende verkiezingen raakte ze niet eens meer in het parlement. De FDP maakte politiek strategisch onhandige keuzes, zoals partijleider Guido Westerwelle op Buitenlandse Zaken posteren in plaats van op Financiën, in de hoop de bonus binnen te halen van de minister van Buitenlandse Zaken, een figuur die in Duitsland altijd al populair is geweest bij de bevolking. Ook de verlaging van de btw voor hotels, gelieerd aan partijgiften van de Mövenpick-familie, zette de FDP in het politieke verdomhoekje.

Het risico is groot dat de FDP in een Ampel-coalitie enorm veel steun van de kiezers verliest. De ironie is dat zowel de FDP als de groenen in een coalitie met verliezer CDU/CSU (de Union) meer kunnen scoren en meer hun profiel kunnen behouden. Het geel van een verkeerslicht staat toch altijd voor een aarzeling. Op de Jamaicaanse vlag - van de 'Jamaica', die andere coalitiemogelijkheid met de Union (CDU/CSU) - prijkt een trots geel kruis dat alles uit en bij elkaar houdt. De FDP-voorzitter Christian Lindner heeft een kleurencoach nodig.

Deze column is - met toestemming - overgenomen uit de Belgische krant De Tijd

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/46563/ampelmann>